

Experttafel – Thema Doorontwikkeling Coronadashboard

Online bijeenkomst via Webex op donderdag 8 oktober 2020

Deelnemende experts aan deze experttafel (met tussen haakjes het ingebrachte perspectief):

- [5.1.2e], [5.1.2e] (internationaal onderzoek 160 dashboards vergeleken)
- [5.1.2e], [5.1.2e] op het thema 'ontcijferen' (getallen toegankelijk maken en optekenen van frustraties)
- [5.1.2e] (vertalen van complexe data naar volksgezondheid)
- [5.1.2e], [5.1.2e] (vertalen van kennis)
- [5.1.2e] sturen op indicatoren)
- [5.1.2e], [5.1.2e]
- [5.1.2e] deelname op persoonlijke titel (gemeentelijke statistiek)
- [5.1.2e] (data visualisatie)
- [5.1.2e] deelname op persoonlijke titel (begrijpelijk maken van complexe materie voor groot publiek)
- [5.1.2e] (inbreng kennis analys covid radar app)
- [5.1.2e] (meten prestaties integrale zorg – 160 dashboards vergeleken internationaal)

Namens de beleidsdirectie zijn [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e] aanwezig. Verder nam vanuit VWS [5.1.2e], [5.1.2e] deel aan deze sessie.

Gespreksbegeleiding: [5.1.2e], [5.1.2e] *The Learning Company*

1. Terugblik ontwikkeling Dashboard (aug-nu)

[5.1.2e] neemt de deelnemers mee in de ontwikkelingen van het coronadashboard gedurende de afgelopen periode.

Terugblik ontwikkeling Dashboard

- Wat hebben we afgelopen tijd gedaan?
- Welke input hebben we gebruikt?
- Met welke afwegingen hebben we te maken?
- Wat zijn nu onze dilemma's?
- Spanning tussen doelgroepen: (1) data/informatie/duiding toegankelijk en begrijpelijk vs. (2) vollediger beeld geven
- Context: Recent in de Tweede Kamer: We moeten naar voorspelbaarder beleid
 - Stel regio gaat naar hoger risiconiveau; duidelijker zijn wat de consequenties zijn: vb. Bruiloften, grote groepsbijeenkomsten, enz.

Terugblik ontwikkeling Dashboard

DOELSTELLING

- Maximaal controleren van het virus vereist zicht op en inzicht in het virus
- Dashboard visualiseert databronnen van derden (m.n. RIVM, GGD, zorg) en ontsluit deze op toegankelijke wijze
- Doelgroepen:
 - Beleid & Bestuur
 - Algemeen publiek
 - Media
 - Politiek
- Schaalniveau: nationaal, regionaal (VR), gemeentelijk

Advies vorige experttafelsessie: **Geef het dashboard een centrale positie in het coronabeleid en dan met name in de communicatie-uitingen want deze kunnen meer actualiteit, urgentie en inzicht in regionale ontwikkelingen uitstralen.**

Er is een maand geleden een nieuw design voor het coronadashboard ontwikkeld. Deze bevat meer actualiteit o.a. door de toevoeging van duiding van de cijfers door het RIVM. Wat is er deze week aan de hand? Hoe staat het met het aantal geteste en besmette personen en wat is de situatie per regio en gemeente? Daarnaast kun je zien in welke inschalingsniveau een regio zich bevindt (waakzaam, zorgelijk, ernstig).

Het dashboard wordt nu vaker genoemd tijdens persconferenties en we kunnen de pieken in de bezoekersstatistieken volgen. In de huidige ontwikkelstap, worden de coronamaatregelen zichtbaar op het dashboard. Het design hiervoor is inmiddels gereed en er is onlangs gestart met de verdere uitwerking. De volgende uitdaging is om naast de landelijke maatregelen ook de regionale maatregelen actueel zichtbaar te maken.

Advies vorige experttafelsessie: **Focus meer op regionale en lokale data.** Achterliggend idee is om hiermee niet alleen de cijfers inzichtelijk te maken voor het grote publiek maar vooral ook voor de bestuurders van de veiligheidsregio's. Met deze cijfers is veel sneller inzichtelijk waar het virus lokaal opleeft en welke maatregelen regionaal genomen moeten worden om uitbreiding van clusters te voorkomen. Deze uitbreiding is nog steeds in ontwikkeling.

Advies vorige experttafelsessie: **Vergroot het handelingsperspectief door verbetering van begrijpelijkheid data en de duiding ervan.** Daar hebben we nu een aantal stappen in gezet door duiding door het RIVM toe te voegen. Deze ontwikkelstap willen we nog verder doorpakken. Er zijn onlangs twee fulltime communicatiestrategen aangetrokken en er komt nog een verdere uitbreiding van dat team. Doel is om de teksten die nu bij het dashboard staan te vereenvoudigen, visueel aantrekkelijk te maken o.a. door animaties toe te voegen en koppelingen te maken met diverse sociale media.

Advies vorige experttafelsessie: **Richt het dashboard in als early warning system**

Belangrijkste toevoegingen in lijn met dit advies zijn het toevoegen van de signaalwaarden en de inschalingssystematiek.

Bij de doorontwikkeling van het coronadashboard is het belangrijkste dilemma hoe te laveren tussen voldoen aan de behoefte aan begrijpelijke toegankelijke informatie met duiding en het geven van een volledig beeld van alle aanwezige informatie. De belangrijkste vraag voor ons als beleidsdirectie is hoe we met slimme oplossingen maximaal kunnen bijdragen aan beide doelen.

2. Beleidsvoornemens

5.1.2e geeft aan welke aanpassingen/uitbreidingen en toevoegingen op korte en lange termijn staan ingepland.

Beleidsvoornemens (nu en korte termijn)

Huidige sprint (release 13 oktober)

(Onder voorbehoud van juridisch akkoord) Instroom ziekenhuisbedden: overstappen op NICE (Landelijk)
 LNAZ-gegevens over IC-/kliniek bedbezetting
 Verpleeghuisgegevens op regionaal niveau (RIVM)
 Percentage positief geteste personen VR-niveau (RIVM)
 Verdere verfijning redesign
 Proefdraaien automatiseren update t.b.v. snellere dagelijkse update

Beleidsvoornemens (nu en korte termijn)

Wat wordt voorbereid voor oktober/november?

RIVM-Gedragsonderzoeken (draagvlak & compliance)
 Duiding rioolwaterdata (RIVM)
 Testbereidheid per leeftijdsgroep (RIVM)
 Percentage positief per leeftijdsgroep (RIVM)
 Maatregelen per Veiligheidsregio
 Aard van de setting van besmettingen (RIVM)

Langere termijn:

Intensiveren rioolwatermetingen (RIVM)
 Vorm van communiceren onderzoeken (filmpjes)

3. Centrale vraag voor doorontwikkeling Coronadashboard

Voor welke scope en richting van de doorontwikkeling van het Coronadashboard zouden we moeten kiezen wanneer we het meeste effect willen bereiken?

4. Dialogo/verdieping rond specifieke thema's

Thema/vraag 1: Welk effect willen we bereiken met het coronadashboard?

1. Een betrokken en geïnformeerde gemeenschap

Volgens een expert sluit deze doelstelling aan bij een van de kernpunten van de WHO. Wanneer dit effect is bereikt, kan er namelijk met aanzienlijk minder risico worden overgegaan tot versoepeling van de maatregelen. Wanneer de gemeenschap niet betrokken en geïnformeerd is en niet weet wat het handelingsperspectief is, dan blijft het dashboard volgens deze expert een leuke tool die voorziet in informatiebehoefte van een beperkte groep van nieuwsgierige burgers.

Een andere expert vraagt zich af wat de doelstelling is van het coronadashboard? Hij refereert daarbij naar een recent uitgevoerd internationaal onderzoek van dashboards. Uit dit onderzoek blijkt dat er verschillende doelen zijn geformuleerd voor de inzet van het dashboard:

1. Publieksinformatie, door een overzicht te geven van de belangrijkste cijfers over de ontwikkeling van de pandemie
2. Instrument voor bestuurders/regio's/media en politiek
3. Geven van gepersonificeerde risico informatie waardoor burgers risicoafwegingen kunnen maken

In Nederland zien we dat het dashboard zich vooral richt op de eerste en tweede doelstelling. Advies van meerdere experts is om een duidelijke keuze te maken in de doelstellingen en hier vervolgens duidelijk over te communiceren. Dit om te voorkomen dat mensen die op zoek zijn naar gepersonificeerde informatie deze niet kunnen vinden. Op dit moment ontbreekt de doelstelling nog bij de toelichtende informatie van het dashboard.

In het aanbod alle risico-informatie zou het helpen wanneer het dashboard dit soort specifieke personificeerde risico-informatie zou bevatten betoogt een expert. Het zorgt voor een grotere betrokkenheid van de bevolking, met deze functionaliteit bekijken ze het dashboard ook vanuit eigen belang. De indruk bestaat dat op dit moment de beschikbare informatie hoofdzakelijk wordt gebruikt door bestuurders die daarmee de geplande maatregelen kunnen onderbouwen. Een individuele burger kan nu nog niet op basis van de beschikbare informatie voor zichzelf bepalen waar hij wel/niet naartoe kan gaan vanwege de mogelijke besmettingsrisico's op een bepaalde locatie. De vraag die door expert wordt gesteld is: kiezen we voor een brede informatievoorziening of gaan we voor een stapsgewijze uitbreiding. Wees daar in ieder geval duidelijk over naar de gebruikers van het dashboard aldus een expert.

Wat bij een hernieuwde focus op de derde doelstelling een belangrijke ontwerpis is, is de wijze waarop de informatie wordt gepresenteerd. Net als bij de buienradarapp zou op een simpele wijze bij het invoeren van de stad 'Rotterdam' het handelingsperspectief voor de gebruiker in beeld moeten komen.

2. Doel dashboard in lijn brengen met gelaagdheid (opbouw) in de data

Een expert geeft aan dat er bij de vorige experttafelsessie ook gesproken is over een gelaagde opzet van het dashboard waarbij de eerste laag zich richt op de informatie die bruikbaar is voor alle burgers. Deze groep bestaat hoofdzakelijk uit mensen die niet geïnteresseerd zijn in details maar wel bereid zijn om hun gedrag aan te passen als de situatie daarom vraagt. Nu zien we dat het dashboard zich vooral richt op de 2de laag, de bestuurders die het willen gebruiken en meer dan gemiddeld de

op het dashboard beschikbare informatie begrijpen en kunnen doorgronden. Een expert pleit ervoor om de focus van de doorontwikkeling te richten op het uitbouwen van de eerste laag door op een simpele en aantrekkelijke wijze beperkte relevante info te verstrekken aan een groot publiek.

3. Dashboard gebruiken als early warning system gekoppeld aan de te nemen maatregelen

In lijn met de motie Jetten, pleit een expert voor het gebruik van het dashboard als early warning systeem met grenswaarden waarbij voor iedereen duidelijk wordt welke maatregelen worden genomen wanneer de besmettingen in bepaalde regio's oplopen. Zoals al bekend zijn Duitsland en Ierland hierin aansprekende voorbeelden. Het gaat daarbij niet alleen om gedragsaanwijzingen maar ook om regels die bij een bepaalde overschrijding van de grenswaarden gelden. In relatie tot de voorgestelde gelaagdheid van het dashboard pleit een expert om de eerste laag te beperken tot informatie over wat het niveau van besmettingen (groen-geel-oranje-rood) is. Daarbij aangevuld met de trendontwikkeling, forecast en welke maatregelen daar dan vervolgens bij horen. Getallen blijken voor veel mensen lastig te interpreteren te zijn. Het voorstel wordt gedaan om juist in de tweede laag van het dashboard een verdieping op getalsniveau te presenteren.

Namens de beleidsdirectie wordt aangegeven dat bovenstaande punten goed aansluiten bij de lijn van doorontwikkeling van het dashboard waar nu op is ingezet. Ook de punten uit de motie Jetten worden daarbij als belangrijke uitgangspunten gezien.

4. Duidelijkheid en eensgezindheid onder de Nederlandse bevolking door gebruik te maken van een set gestandaardiseerde cijfers en koppeling naar andere informatiebronnen.

Een expert geeft aan dat hij ziet dat er op dit moment in de media veel discussies worden gevoerd over de betrouwbaarheid en actualiteit van de cijfers. Op Twitter verschijnt nu dagelijks een overzicht van RIVM-cijfers die zijn 'gecorrigeerd' (casesdata ipv. meldingsdata) waardoor er verschillen optreden met de cijfers die het RIVM publiceert en worden gebruikt voor het dashboard. Er zijn ook discussies over welke data gebruikt moeten worden voor het samenstellen van de cijfers die de situatie weergeven in de ziekenhuizen (LCPS, Nice, RIVM). Doordat er verschillende cijfers in de media verschijnen, ontstaat er verwarring bij de burgers wat een negatieve invloed heeft op het vertrouwen in het gevoerde beleid aldus meerdere experts. Zorg dus voor een standaardisering van de belangrijkste kengetallen en stuur op actuele cijfers die de urgentie weergeven.

Een andere expert vult daarop aan dat het belangrijk is dat de site van het dashboard ook een platform zou moeten zijn om aanvullende informatie, bijvoorbeeld over de PCR-tests te kunnen vinden. Advies is om slim gebruik te maken van diverse links naar relevante onderwerpen bijvoorbeeld naar filmpjes over actueel onderzoek.

De vraag wordt gesteld of er voldoende inzicht is in de bezoekersstatistieken van het gebruik van het coronadashboard. Door de beleidsdirectie van VWS wordt aangegeven dat er zeker wel inzicht is in deze cijfers maar dat er ook veel afgeschermd is door de privacywetgeving. Daardoor is er minder inzicht in gebruikscijfers dan gewenst. Wat bijvoorbeeld niet mogelijk is, is onderzoek naar het bezoekersprofiel en hoe lang de website wordt bekeken. Waar wel inzicht in is, zijn de gemiddelde aantallen bezoekers, de pieken, uit welke regio de bezoekers komen en op welk moment van de dag ze de site bezoeken.

5. Ronde inbreng van aanpassingen/toevoegingen coronadashboard

Belangrijkste suggesties voor verdere aanpassingen/aanvullingen van het dashboard door experts:

- **Historische data** – bijvoorbeeld data besmettingscijfers over de eerste golf toevoegen. Men heeft dan een referentie.
- **Voeg context toe bij ontwikkeling van de cijfers** - Voorkom dat je appels met peren gaat vergelijken want het testbeleid/testbereidheid en de testcapaciteit bepalen hoe je de cijfers van positieve tests moet interpreteren.
- **Probeer exponentiële groei uit te leggen** – o.a. door een logschaal toe te voegen maar ook door hier uitleg bij te geven in begrijpelijk Nederlands.
- Meer inzicht in de **trendontwikkeling van data ook op regionaal niveau** zodat duidelijk wordt wanneer een individuele burger zijn gedrag moet aanpassen, dus ook **forecasting**. Wat gaan we zien wanneer we ons aan de regels houden? Welke maatregelen worden versoepeld als het aantal besmettingen onder een bepaalde grenswaarde komt?
- **Synchroniseer** de tijdlijnen van de data – de indicatoren van rioolwatermeting hebben een andere waarde op dit moment en zeggen iets over de langere termijn dan bijvoorbeeld het cijfer over het aantal IC-opnames. Maak de tijdlijnen lineair en geef antwoord op de vraag: Wat zeggen deze cijfers nu over straks?
- Maak in de eerste laag van het dashboard gebruik van **'menselijke' cijfers** – Wanneer is het ziekenhuis in mijn regio vol of wordt de reguliere zorg afgeschaald?
- Maak iedere dag een **filmpje** (bijvoorbeeld voor nos.nl) waarin de cijfers op begrijpelijke manier worden toegelicht.
- Introduceer dagelijks/wekelijks het **Corona-journaal** waarin een groep experts de recente cijfers toelicht.
- Breng **hiërarchie** aan in de verschillende indicatoren. Regionaal zit de hiërarchie er op dit moment goed in maar welke indicatoren in de linker kolom het meest belangrijk zijn is nu niet duidelijk. En leg daarbij uit waarom deze indicatoren belangrijk zijn.
- Geef aan waarom je al dan niet besluit om **andere indicatoren zoals cijfers over eenzaamheid, economie en psychische gevolgen** op te nemen. Het kabinet maakt immers ook met deze cijfers afwegingen in de formulering van het beleid. Leg mensen uit waar we het voor doen en waarom.
- Geef meer **uitleg bij rioolwaterdata** of verwijs naar andere informatiebronnen zodat bestuurders deze indicatoren beter kunnen interpreteren.
- Voor de echte dataprofessionals (level 3) zou je kunnen overwegen om **meerdere datareeksen in één grafiek of onder elkaar** te presenteren. Dit om te kunnen zien hoe bijvoorbeeld de curves van ziekenhuisopnames zich verhouden tot aantallen positieve tests.
- Voor grote steden ook **gegevens van wijken** opnemen.
- Indicatoren over de **mate waarin mensen zich aan de coronamaatregelen houden** opnemen zodat voor de burger duidelijk wordt hoe de situatie in zijn/haar regio is.
- **Koppel de signaalwaarden aan maatregelen** waardoor mensen sneller gebruik gaan maken van het dashboard.
- Naast indicatoren voor de verpleeghuizen ook **indicatoren voor de gehandicaptenzorg** opnemen.
- **Switchen tussen dag, week, twee weken en maandcijfers kan beter** waarbij je ook de ontwikkeling laat zien, daarbij ook de exponentiële ontwikkeling.
- **Verbeteren kleurenindeling van gemeenten en regio's** zodat je cijfers beter kunt vergelijken.

- **Sterfte in verpleegtehuizen** kan als indicator worden toegevoegd.
- **Widget maken** voor regionale dagbladen en websites.
- **Korte IPA (??)documentatie** voor dashboardbouwers
- **Meer indicatoren over bezetting van ziekenhuizen en uitstel van reguliere zorg**
-

Vragen die na een inventarisatie van aanpassingen en toevoegingen van het coronadashboard worden ingebracht zijn:

- Hoe kunnen we het lijstje met wensen/eisen voor de doorontwikkeling zo snel mogelijk doorvoeren?
- Wat is ervoor nodig om de samenwerking van de beleidsdirectie met verschillende experts verder te versterken?
- Is de doorontwikkeling van het dashboard gebaat bij het extra toevoegen van capaciteit of hebben we te maken met een te grote complexiteit waardoor het niet sneller kan gaan dat het nu gaat?
- Wat kunnen we doen om de doorontwikkeling van het coronadashboard verder te versnellen?
- Hoe zorgen we ervoor dat de denkkracht van alle experts nog beter wordt benut?
- Welke adviezen zijn er over de verbinding van signaalwaarden aan maatregelen? Deze verbinding is complexer dan het lijkt zeker ook gelet op de discussie rondom het testbeleid in verandering.

Koppel de doorontwikkeling van het coronadashboard aan een bredere communicatiestrategie van het kabinet

Een expert geeft aan dat ontbreken van een brede communicatiestrategie het belangrijkste punt is waar het tot nu toe aan schort in de Nederlandse aanpak van de corona-crisis. We zijn in dit land onvoldoende in staat om de burgers mee te nemen in het gevoerde beleid en daarmee lukt het onvoldoende om het draagvlak te herwinnen. Tijdens de versoepeling van de maatregelen hebben we tijdens het oplopen van de besmettingen (begin juli) verzuimd om sneller de urgentie aan te brengen. Ook op dit moment is er nog geen dagelijkse update. Werken aan het dashboard is belangrijk. Tegelijkertijd is het volgens deze expert ondergeschikt aan dat wat nu belangrijk is: het bereiken van zoveel mogelijk verschillende groepen in onze samenleving waardoor ze zich betrokken voelen bij het gevoerde beleid. In relatie tot de gewenste versterkte samenwerking met experts wordt door een expert aangegeven dat deze bereidheid er zeker is maar dan wel onder de voorwaarde dat het ook over het communicatiebeleid van het kabinet kan gaan. Alleen in het grotere geheel kan het dashboard volgens deze expert het verschil maken.

Een expert pleit ervoor dat het dashboard in de context zou moeten staan van het doel dat je met het coronabeleid wilt bereiken. Wanneer bijvoorbeeld als eerste cijfer op het dashboard het aantal ziekenhuisopnames vermeld staat dan wordt dit door de bevolking geïnterpreteerd dat we pas met elkaar moeten gaan praten als het wijzertje in de buurt komt van de alarmwaarde. Probleem is dan echter dat we dan al te laat zijn om nog in te kunnen grijpen. Wat volgens deze expert nu belangrijk is, is dat het kabinet communiceert is dat we in Nederland de eerste golf goed onder controle hebben gekregen. Vervolgens hebben we niet goed gehandeld tijdens de versoepeling van de maatregelen in de zomer. De vraag is dus, stel dat we straks weer terug zijn op het niveau van voor de zomer, hoe gaan we het dan beter doen? Vandaar dat we het met elkaar vooral eens moeten worden over wat we moeten doen bij een bepaalde grenswaarde.

Het is volgens de beleidsdirectie van VWS belangrijk om te constateren dat allerlei experts op dit moment al een belangrijke bijdrage leveren aan de formulering van beleid en het ontwikkelen van het dashboard. Dit doen zij o.a. door deel te nemen aan deze experttafelsessies maar ook door het beleid van VWS kritisch te blijven volgen en hierover op sociale media hun mening te verkondigen. Het voorbeeld van de samenwerking met experts in de ontwikkeling van de coronamelder laat zien dat de experts intensief kunnen samenwerken met de beleidsdirectie en tegelijkertijd onafhankelijk hun mening kunnen geven over het gevoerde coronabeleid. De intensieve betrokkenheid van experts bij het stap voor stap bouwen aan de volgende versie van het dashboard heeft ook een inhoudelijke werking op de ontwikkeling van beleid en andersom.

6. Open ronde

7.

Alle experts krijgen in deze laatste ronde het woord voor nog een laatste advies, een vraag of aanbod om verder samen te werken aan de doorontwikkeling van het coronadashboard. Deze bijdragen worden hieronder met naam weergegeven.

	Voor welke blinde vlekken willen experts waarschuwen? Welke open adviezen willen experts nog meegeven?
5.1.2e	Ik ben benieuwd naar de knelpunten waar jullie als beleidsdirectie tegenaan lopen en zou graag een bijdrage willen leveren om deze op te lossen.
5.1.2e	Ik ben bereid om verder samen te werken. Tijdens het internationaal onderzoek van de dashboards is gebleken dat in andere landen ervaring is opgedaan met het plaatsen van bijvoorbeeld cijfers over aantallen positief geteste personen in relatie tot het gevoerde testbeleid.
5.1.2e	Er zijn twee groepen in Nederland waarbij je het risico loopt dat je deze volledig kwijtraakt. Dat zijn de mensen die nu compleet in de war zijn over wat er gebeurd en niet snappen op welke cijfers ze moeten varen en niet precies weten welke maatregelen er nu gelden. En de andere groep bestaat uit mensen die heel veel informatie opzoeken maar toch wantrouwen voelen door verschillen in cijfers. Ik zou willen voorstellen om het coronadashboard juist bij deze groepen te testen. Wij kunnen van alles voor hen invullen maar ga het juist ook aan hen vragen.
5.1.2e	Volgens mij is alles al gezegd. Een goede duiding, een goede voorspelling. 'Maak een punt en zet een punt' zou wat mij betreft ook voor het dashboard moeten gelden.
5.1.2e	Weet me te vinden voor vervolgvragen. Graag zou ik van alle ideeën die voorbij zijn gekomen jullie prioriteit willen horen. Als er één ding is dat we zouden moeten doen...wat is dat dan? Graag zouden dit aan jullie willen voorleggen met een survey.
5.1.2e	Zorg dat je bepaalt wat echt belangrijk is in dit dashboard en vergroot dit uit zodanig dat dit de aandacht krijgt. Aanvullend zou ik willen zeggen, deel dit dashboard zoveel mogelijk zodat ook de mensen die het niet kennen ermee in aanraking komen. Mocht er nog behoefte zijn aan aanvullend advies, aarzel niet om contact met mij op te nemen.
5.1.2e	We gaan het dashboard communicatieteam uitbreiden. Daarbij hebben we voor de lijn gekozen om de informatie vooral begrijpelijker en toegankelijker te maken voor een groter publiek en de verschillende doelgroepen. Daarbij zouden we graag gebruik willen maken van jullie input en adviezen en mogelijk ook ambassadeurschap
5.1.2e	Complexe methodieken, complexe indicatoren of een combinatie ervan zijn

	niet hetzelfde als een complexe weergave.
5.1.2e	Hartelijk dank voor alle input. Mooi om te zien hoeveel energie er tijdens deze dialoog wordt losgemaakt.
5.1.2e	Als je op gemeentelijk niveau een beeld wilt krijgen dan is het op dit moment best lastig om dat op het dashboard te vinden. Hoewel ik geen idee heb hoe zou dit wel een verbeterpunt zijn.
5.1.2e	Hoe scherper je je doelstellingen hebt, je inhoud en de communicatie daarover weet te koppelen, hoe effectiever je zult zijn. Met Jeroen heb ik de afspraak gemaakt om de resultaten van het internationale onderzoek met hem te delen. Ik wil ook een link van de presentatie van de resultaten van het onderzoek naar deze groep doorsturen.
5.1.2e	Zet de defaultview op de afgelopen zeven dagen en vergelijk dat met de week ervoor zodat je de fluctuaties eruit hebt. Daarmee kun je ook aansluiten bij de Duitse signaalwaarden. Wat bij mij het meest is blijven hangen van dit gesprek is: 'Wat is nu het doel van het coronabeleid van ons land, onze maatschappij vertegenwoordigd door het kabinet. Van elk item, elke pixel moet je kunnen zeggen hoe dit bijdraagt aan dat doel. Nu is het nog te veel een randomverzameling van indicatoren. Waarbij gezegd moet worden dat het nu al veel beter is dan de vorige keer.
5.1.2e	Graag zou ik binnenkort nog met een aantal van jullie in contact willen komen om een aantal zaken verder door te spreken.
5.1.2e	Dank voor alle input. Ik ben blij dat er zo veel bereidheid is tot verdere samenwerking. Wat ik hier vooral uithaal is dat het dashboard soms een verzameling losse punten lijkt waarbij de vraag rijst of het doel wel scherp is. Ik denk dat het doel scherp is maar wat ik als rode draad uit deze discussie haal is dat we de afgelopen maanden heel hard hebben gewerkt aan het toevoegen van data en toevoegen van punten om überhaupt een dashboard neer te zetten en het is nu de kunst om te abstraheren naar wat zegt dit, wat betekent dit, wat kun je ermee en wat moet je ermee. Dat doen we al voor bestuurders achter de schermen maar dat moeten we ook veel meer gaan doen voor het algemene publiek en ik denk dat daar ook het zwaartepunt gaat liggen de komende tijd, naast natuurlijk de technische ontwikkeling. En daar kunnen we jullie hulp heel goed bij gebruiken.
5.1.2e	Dank dat jullie tijd hebben willen vrijmaken voor deze experttafelsessie. Voor wat betreft de uitbereiding van het dashboard met indicatoren die gaan over de sociale impact van corona, daar zou ik voor willen aangeven dat we daar zeker naar moeten kijken ondanks dat dit de uitdaging voor de doorontwikkeling van het dashboard een stuk complexer maakt. Verder heb ik gezien dat, ondanks dat we denken dat het doel van het dashboard helder en duidelijk is, we nu merken dat deze door de buitenwereld niet zo geïnterpreteerd wordt. Ik heb geïnspireerd geluisterd en realiseer mij ook dat er een grote uitdaging ligt bij het ontwikkelteam om deze input te verwerken naar een volgende versie van het dashboard.